

MAGYARÁG

1939. August 6

VIII. No. 223

1 le

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Feladós szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

Japán csatlakozik az olasz-német katonai szövetséghez

(Róma.) Rómában a római és a berlini japán követek megbeszélést tartottak, amely három óra hosszat tartott. A megbeszélések után a japán követek a Stefani irodának nyilatkozatot adtak, amely szerint a tárgyalások során azt a kérdést érintették, hogy csatlakozhatna Japán a német-olasz szövetséghez? Ebben a kérdésben az elmúlt hónapok során már voltak megbeszélések.

Végleges szakadás fenyeget az angol-japán tárgyalásokban

(Tokió.) A tokiói lapok kiemelik, hogy a tokiói tárgyalásokon Anglia váratlanul igen merev magatartást tanúsított. Több japán lap ezt azzal magyarázza, hogy Franciaország, Anglia és Amerika közös eljárást szándékoznak keresztülvinni Japán ellen. A jobboldali nemzeti japán lapok figyelmeztetik a japán kormányt arra, hogy a régi hagyományokkal és összeköttetésekkel Japánnak szakítania kell Ázsia ujjaépítése érdekében. Japánnak új magatartást kell tanúsítania Amerikával szemben is.

Vorosiľov vezeti a Moszkvában tárgyaló szovjet katonai küldöttséget

(Moszkva.) A külügyi népbiztosság közölte az angol és francia nagykövettel azoknak a szovjet tiszteknek a névjegyzékét, akik a hármass vezérkari megbeszéléseken a szovjet-kormány részéről résztvesznek.

A szovjetkormány katonai küldöttsége a következőkből áll: Vorosiľov tábornagy hadügyi népbiztos, Szapoznyikov tábornok vezérkari főnök, Kuznyecov tengernagy, hadifengelési népbiztos, Loktinov tábornok, a légi haderő főparancsnoka és Szmorodinov tábornok, a vörös hadsereg vezérkarának helyettes főnöke.

A francia és angol katonai küldöttséget valószínűleg a

Metropol, vagy National szalóban helyezik el, mert az angol és francia nagykövetségben nincs elegendő hely ilyen nagyszámu küldöttségek elszállásolására.

(London.) Az angol kormány nyilvánosságra hozta, hogy az 1936 július 6-án kötött szovjet-angol flottaegyezmény érvényét veszítette. A Szovjetuniónak így jogában

HALIFAX:

Senkit sem biztathatok

(London.) A Lordok Háza tegnapi ülésén lord Snell munkáspárti képviselő nagyobb külpolitikai beszédet mondott és bírálta a kormány magatartását, de beismerte, hogy Halifaxnak súlyos kérdéseket kell megoldania. Több felszólalás után, Halifax emelkedett szólásra, hogy ismertesse a kormány álláspontját:

— A japán kormány — mondotta — sohasem kérte tőlünk, hogy változtassuk meg általános politikánk irányelveit. A kormány nem szándékszik a kínai angol érdekeket figyelmen kívül hagyni és a jelenlegi nehézségeket úgy kell megoldani, hogy azok ne rontsák a kínai-angol viszonyt.

A tiencsini vesztegzárt és a Kínában folyó angol-ellenes izgatást a kormány rendkívül súlyos dolognak tartja. Közöltük a japán kormányval, hogy amennyiben ennek a helyzetnek nem vet véget, úgy számolnia kell az angol-japán viszony rosszabbodásával.

Anglia a Távolkeleten hajlandó együttműködni az Egyesült Államokkal és Franciaor-

nyát állandóan tájékoztatja lépéseiről.

Anglia kész jó szolgálatot tenni a Kína és Japán közötti közvetítés ügyében. Beszéde végén a külügyminiszter a Lengyelországnak és Romániának adott biztosítékokról szólt.

Lord Pousomby a Magyarország és Románia közötti határincidensről érdeklődött, mire Halifax a következőket mondotta:

— A történetekről még nincs

áll 45 ezer tonnás csatahajókat is építeni.

Danzig ki akarja mondani a vámuniót Németországgal?

(Varsó.) Varsóban az utóbbi időben az a hír terjedt el, hogy a danzigi szenátus elé a közeljövőben törvényjavaslatot terjesztenek, amelynek értelmében a danzigi vámhatárokat megnyitják Németország felé és kimondják a vámuniót a Harmadik Birodalommal. Az A. T. E. tudósítója cáfolja ezeket a híreket, azt írja, hogy a lengyel kormány mit sem tud ilyen törekvésekről és meg van győződve arról, hogy a danzigi szenátus, ha ilyen javaslatot terjesztenének elé, alaposan megfontolná határozatát, mivel egy ilyen döntés a legsúlyosabb repesszállásokat vonná maga után Lengyelországra.

hivatalos értesülésem, de ma találkoztam a román követtel, aki kijelentette, hogy reméli, miszerint a történeteknek nem lesz komoly következménye, mert a magyar kormány is felajánlotta az incidensnek vegyes bizottság útján való bevizsgálását.

— Meglehet — mondotta ezután Halifax —, hogy a közelebbi hetek igen válságosak lesznek és a nyári szünet küszöbén senkit sem biztathatok.

Összekaszabolták egymást a tãrgu-ocnai fegyház fogjai

(Tãrgu-Ocna.) A tãrguocnai fegyházban tegnap délután hátborzongató véres verekezés játszódott le a fegyencek között. A fegyházban már régebb óta ellenséges viszonyban voltak a rabok. Tegnap aztán az ellentétek vártlanul kirobbantak. A fegyencek két táborra szakadva egymásnak rohantak

és rejtélyes módon késekhez jutva, valósággal összekaszabolták egymást. Egy Covor Tudor nevű fegyence, Grigore Marinescu és Teodor Bazine nevű fegyenc társának felhasított a gyomrát. A fegyőrök 100 nasztólövést adtak le, mire a rend helyreállt. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Zog exkirály és családja Angliában telepszik le

Az exkirályék nem tőmeznek és nem irnak könyvet

(Stockholm.) Achmed Zog, Albánia volt királva feleségével, Geraldinével együtt, mint ismeretes, ezidőszent Stockholmiban tartózkodik.

Stockholm legelegánsabb hoteljében szálltak meg és a második legdrágább lakosztályt foglalták el. A legdrágább lakosztályt egy dúsgazdag amerikai bérlő. Zog és Geraldine naponként körülbelül 20 ezer lelt fizet a szállodának. A lakosztály ablakaiból szép kilátás nyílik a svéd királyi palotára.

Az újságíróknak alkalmuk volt rövid beszélgetést folytatni Geraldinével a lakosztály szalonjában. A Daily Express tudósítója megjegyzi, hogy Geraldine érdekes amerikai, vagy albán kiejtéssel beszél angolul. (Nem magyar kiejtéssel?)

— Angliában telepszünk le — mondotta Geraldine. — Az angolok melegsívű emberek, mindig szerettem őket. Remélem, hogy ott békésen, boldogan élhetünk és úgy nevelhetjük fel gyermekünket, ahogy akarjuk.

— London városán kívül kastélyt akarunk vásárolni. Én mindig vágytam utazni és különösen vágyakoztam Angliába. De sohasem hittem volna, hogy ez a vágyam éppen ilyen módon fog megvalósulni.

Geraldine királynén fehér kreppruha volt és modern gyémánt fülbevalón kívül nem viselt ékszert.

Fiaeskájára terelődött a beszélgetés.

— Az orvosok véleménye szerint — mondotta Geraldine — a gyermek most nagyon jó állapotban van, a súlya állandóan növekszik és mostanában nem igen sir.

A svéd gyermekorvász megvizsgálta a szőke, kék szemű gyermeket és megállapította, hogy súlya teljesen megfelel életkorának.

Amikor a hajó kikötött Stockholmban, Zog kék kabátot, fehér flannelnadrágot és yachtsapkát viselt. Barátságosan üdvözölte a parton álló tömeget. Geraldine zsebkendőjét lobogtatta, de a tömeg csendes maradt, nem volt semmi ünneplés. Egy vadonatúj borjú bőrből készült bőröndöt hoztak utánuk, ebben voltak a királyi ékszerek és az albán királyi korona. Geraldine, mint az újságírók előtt hangsúlyozta, örül, hogy magánéletet élhet.

Albániában is akkor érezte magát legjobban, amikor ott-hon volt. A királlyal együtt utazik négy nővére is. Geraldine a Rigától Stockholmig tartó tengeri úton rosszul érezte ma

Selejtes krepppapir tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

gát, mert a tenger erősen hullámozott. Amikor megérkezett, nagyon sápadt volt. Partra szállásakor egyszerű impriméruha és fehér flannelkabát volt a szallóban, azonnal megjelent

Felmentés után ismét letartóztattak egy szlovákiai magyar politikust

(Pozsony.) Dersinyák Gusztávot, a szlovénországi Egyesült Magyar Párt egyik vezetőtagját, a bíróság jogerősen felmentett és szabadlábra helyezett, a pozsonyi rendőrség letartóztatta. Dersinyákot csak úgy engedték szabadlábon, ha aláírásával kötelezte magát, hogy elhagyja Szlovákia területét.

A rendőrség egy heti haladékot adott neki, ezalatt kell elrendezze összes személyi ügyeit.

A királynénál a fodrász és a rajta. Alighogy elkészült a manikűrös kisaaszony. — Szó sincs arról, hogy Hollyoodba készülünk. Nem akarok filmezni, a férjem pedig nem ír könyvet, tehát egy szó sem igaz azokból a fantasztikus hírekből, amelyeket néhány újság jövődó terveiről világgá kürtölt.

Amikor az angyal detektív munkát végez...

Ignetovici Elena és Pascu Maria temesvári asszonyok hosszú ideig egymás szomszédságában éltek. Szomszédságyok pedig rendszerint vagy baráti, vagy kutya-macska viszonyban élnek egymással s ez utóbbi a gyakoribb eset. Ennek tulajdonítható, hogy amikor Ignetovici Elena egy fülönfüggőjét elveszítette, volt szomszédját gyanúsította lopással. Erre azonban semmiféle bizonyíték

sem volt és így gyermekesen naiv fogáshoz folyamodott. Egyikben megállította Pascu Mariát a folyosón és azt mondta neki:

— Ma éjjel egy angyal jelent meg álmomban és azt mondotta, hogy a fülönfüggőt te vetted el...

Mindezt jó hangosan mondta, úgy hogy számos fültanuja volt az égi csodával egybekötött gyanúsításnak. Pascu Ma-

ria rendkívül felháborodott a különös kijelentésen és becsületsértés címén pert indított Ignetovici Elena ellen. A különös becsületsértési pert most tárgyalta a bíróság. A tanúk egy része azonban nem jelent meg és így későbbi időpontra tűzték ki a pert, amelynek vádlottja maga kárán tanulja majd meg, hogy az angyalok szavát sem kell mindig készpénznek venni...

Öreg ember nem vén ember

Kilencven éves korában repülte át az Oceánt egy amerikai

Felolvasó körútra indult Amerikában egy 110 éves francia újságíró

Már régen unalmas dolog az Atlanti tengert egy hajó fedélzetén átszelni. A siető, vagy gyorsaságot szerető emberek ma már a légi járatokat használják Európa és Amerika között. Igen ám, de a Yankee Clipperből és az Air France tengerentúli járataiból rendszerint sietős fiatal üzletemberek, vagy ifjú kalandos turisták szállnak ki Le Bourget repülőtérén. Egészen szokatlan jelenet játszódott le a múlt napokban, amikor fiatalosan, ruganyos léptekkel Russel Forst, egy 90 éves amerikai szállt ki az óceán tulsó feléről érkezett gépből, hogy azonnal egy másik repülőgépre szálljon és tovább repüljön London felé.

Rorst régi szenvedélyes utazó. Eddig ötvenegyszer kelt át az óceánon, de 90 éves korában történt meg először, hogy repülőgépen tette meg ezt az utat. Az újságírók kérdésére kifejtette, hogy ő bizony nem

az utazásért utazik, hanem a sebességért és ezért mindig, minden útján a lehető leggyorsabb közlekedési eszközt választja.

Az idős utazók között mégsem Forsté a palma, hanem egy francia újságíró, Charles Arnoldé, aki jelenleg száztíz esztendő és hétfőn szállt fel a Mauretania fedélzetére, hogy Amerikában megkezdje előadó körútját. Már többször körülutazta a világot, kalandos élete során halálra ítélték már kémkedésért az orosz-japán háborúban és ugyancsak kémkedésért a németek által is. Ma is

teljesen fiatalos, szellemi képességeinek teljes birtokában és állítása szerint a hosszú élet titkát egy hindu jaghitól kapta halálából azért mert egy alkalommal megmentette a meggyalázás elől.

Charles Arnoldnak Európában és Amerikában egyetlen „konkurense” el csak, az amerikai Mark Trash, aki 118 éves de korántsem olyan örökifjú, mint a francia újságíró, aki igaz, hogy 8 esztendővel fiatalabb, de legalább hatvanal látszik fiatalabbnak. Amerikai útja során Charles Andor most felkeresi Mark Trasht is.

Papír és írószerek
nagy választékban
Pásztor Ede papirkereskedésben
Piata Mihai Viteazul 4. szám.

A „FEKETE REJTÉLY”-ről

Az 1935-ös forradalom — Az új néger felszabadulás — Az „Isteni Atya” — Egy tehetséges szobrásznő

H. *Ataner László, a kitűnő magyar újságíró, aki hosszabb idő óta él Newyorkban, tanulmányozta a híres Harlem-városrészt, a nagy világváros néger negyedét. Tapasztalatairól több cikkben számolt be, amelyet mi is közlünk.*

(Newyork.) A 125-ik uccán élünk. Nyüzsgő a nép a hatalmas fényes üzletekben, a motoros mulatók uccáján. Az egyik nagy „Five and Ten Cents Store” áruház előtt, — szemben a Harlem Operahouzzal (amelynek semmi köze sincs az Operához, mert mozi, tehát a londoni Covent Garden Opera szintén nem kert — Garden) Ted Poston megszólal:

— Itt kezdődött a híres 1935-ös „láadás.”

Egy őszi délután egy fekete szeder elloptott egy tízcentes székést az áruházban. Észrevették. Két ór megragadta és a sivító kamaszt tuszkolni kezdték az üzletből, hogy átadják a rendőrnek. A sokszáz férfi és asszony — természetesen néger — csak azt látta, hogy fehérek egy néger gyermeket döngölyöznek. Nagy ribillió támadt. A nép percek alatt megrohanta az eladónőket, segeket s szétrombolta az üzletet. Mire a vészharang megszólalt, már végigfutott a rémhír a Hetedik Avenuen, hogy néger őrtek a Fehér Áruházban.

Alkonyatkor már vér folyt az uccákon.

A tömeg megrohanta a fehér üzleteket, szétrombolta a berendezésüket, véresre vert minden fehér embert, akit az uccán, vagy üzletekben talált. Sokszáz sebesült és néhány halott volt a véres éjszaka mérlege. Másnap helyreállt a rend, kiderült, hogy a fiúnak nem esett semmi bántódása, de Harlem azóta nem tud magához térni a szeptemberi éjszaka emlékéből.

— Ezelőtt 10—20 évvel a néger békés és elnyomott párta volt, — magyarázta Ted Poston. Tudta, milyen helyi leti meg a fehérek társadalmában, tudta, hogy fekete bőrével legfeljebb hítes fiú, cipőpuoló, vagy mosogató legény lehet bele az „alsóvárosban”. A „legelőkelőbbek” azok voltak, akik valamelyik előkelő fehér családnál szakácsok, inasok, vagy háziasszonyok lehettek. Ez a néger

békés volt és vallásos, sanyaru sorsát derűs filozofiával viselte és a földöntúli élettől várta megváltását és szabadulását.

— A háboru utáni évek gazdasági fellendülése megjavította a néger-sorsot is. Lassan bejutott ipari és kereskedelmi pozíciókba. Na nem nagyon magasra. Munkásnak, esetleg rakárnak. A fiatalok szorgalmasan jártak egyetemre, főiskolára és lassan-lassan kialakult egy néger intelligencia is. Itt is, ott is sikerült áttörni az előítéleteket. Fekete orvos, ügyvéd, mérnök és művész fehér munkához jutott. A néger érezte, felvirradt a Második Emancipáció, az első, a Lincoln-féle rabszolga felszabadítás után.

— De 1929-ben beköszöntött a nagy krach. A gazdasági összeomlás első áldozata a néger lett. A néger, akit csak legvégső esetben alkalmaztak és a legelsőnek bocsátottak el.

„Link alak” az Isteni Atya

Ez a beszélgetés kissé töredeztve folyt, mert ma Poston az elméleti fejtegetés helyett a tapasztalati dokumentációt választotta. Nem azért, mintha tényleg szüksége lett volna rá, de mert borotválkozás közben a néger borbély elmondta neki az összes aznapi harlemi pletykákat.

Egy szerelmi drámát, egy gyilkosságot (gyilkosság még akad egynéhány Harlemben minden nap.) Elmondta, hogy megérkezett Harlembe a haiti volt néger köztársasági elnök száműzött titkára, ki vásárol házat és ki vette ki a bankból betétjét, hogy Father Divine-nek adja vagyonát — ajándékként életfogytiglani ellátásért és „angvalli” címért....

A borbélynál végezve megkérdeztem Tedet mi a véleménye Father Divine-ről, az isteni atyáról.

— He is a „fake” „link alak” — mondta Ted mosolyogva — de nagyon nehéz leleplezni. Én magam több ízben lelepleztem egyes manipulációit, de olyan ügyesen csinálja, hogy nem lehet rábizonyítani semmit. Azt mondja, hogy aki benne hisz, nem hal meg. Ha viszont valamelyik hívője mégis meghal,

istene, megingott a hite... — Az állami hatóságok különböző igazságtalan vádak alapján eljárásokat indítottak ellene, többek között adócsalás címén. Mondom, én nem hiszek benne de viszont, ha a fehér hatóságok úgy üldözik, hogy az igazságtalan, mégis csak kénytelen vagyok melléje állni. Így van ez sok mindennel Harlemben. Mi magunk is tudjuk, — hogy minden nincsen rendben, de amikor a mi embereinket előítéletek alapján veszik üldözöbe, mégis csak az ő pártjukat kell fogunk.

A néger jó vastag talpu cipőt akar

A „Pool Room” után megérkeztünk délutáni programunk végcéljához: A. Philip Randolph

Gusztá asszony és társasága

Estére, Ted Poston jóvoltából nevezetes helyre voltam meghíva. A néger festőművészek első „nemzeti” kollektív kiállítására.

Történelmi dátumot jelez ez a vernisszázs — magyarázta ciceroném.

Közben sorra bemutatott az előkelő hölgyeknek és uraknak. Csupa néger. Csak az első pillanatokban éreztem magam furcsán, mert tíz perc alatt megszoktam a dolgot. Nem találtam benne semmi különösét, hogy ezek a feketék ilyen bábitóan elegáns és valóban izlőses ruhákban ünnepelnek.

A „háziasszony”, aki ezt az egész rendkívüli manifesztációt nyélbe ütötte, egy halvány mályvaszínű estélyiruhás alacsonytermetű, törekény asszony. A vonásai azonban határozott energiát mutatnak. — Ez az asszony az egyik legtehetségesebb néger szobrásznő. Augusta Savage, akinek művészetét a Világkiállítás egyik legérdekesebb szoborműve — egy pánfurulyát fuvó néger csoport — hirdeti.

A jelenlevő férfiak néhányan kézcsókkal üdvözlik „Gusztát”. S mikor már az összes bevezető beszédnek és számszámok zeneszámok elhangzottak, Gusztá asszony is beszél.

dolph irodájába, a 125-ik uccában. Randolph elegáns, széparcú néger, igen biztos a dolgában s igen előkelő. Teheti. Ő a Pullmann Hordárok Nemzeti Egyesületének az elnöke. Igen hatalmas szervezet ez. Sokezer vörösípkás Pullmann hordár a tagja.

A legerősebb szervezetek egyike az országban.

Randolph erélyes akciójának a következménye, hogy a Pullmann hordárok fizetésemelése a vállalatnak évi egymillió 250 ezer dollárjába került. Nem csoda, hogy a Saturday Evening Post azt írja:

— Ha ma hősöknek kijáró hódolatról lehet beszélni, az ilyen nagyrabecsült, bálványozott néger hős. A. Philip Randolph.

Ted meglehetősen tisztelettel beszél a hőssel. Megtudja tőle, a legutolsó szakszervezeti híreket, elfecsegi, hogy a City Hall egyik új bizottságában feltételül számítanak Randolph részvételére, azután bemutat engem is és beszélgetünk:

— Vége azoknak az időeknek, amikor a néger „aranyos földöntúli papucsról álmodozott” — mondja Randolph. (Híres néger vallásos ének a tulvilági gyönyörűségekről.) — Ma jó meg találtam vastag talpu cipőket akar...

ni kezd. Őszintén, szívhez szólóan.

— Elmondhatatlanul nagy öröm számomra ez a mai este. A képek és szobrok, amiket itt ma művész társaimmal kiállítottunk, és az ünnepi közönség, mely megtisztelt bennünket a megjelenésével. Sok-sok küzdelem áll a hátam mögött. Olyan családból származom, melyben a farmer nagyapám apja még rabszolga volt. Nem új dolog hát számunkra a küzdelem, az élet viszontagságai. De sikerte lenség, el nem ismerés, meg nem értés közepette egyetlen seb fájt valamikor a legjobban: a magam fajtájának közömbössége.

Ma, ebben az ünnepi pillanatban ez a fekete fajta amely olyan kegyetlen és részvétlen tudott lenni saját legjobb fiával, engesztelést hozott Augusta Savage sebeire. Ezen az estén megértettem egy újabb igazságot ahhoz, amit első cikkemben kifejeztem:

— A néger számára a dicsőség is csak akkor dicsőség, ha Harlemben is az.

Veszek
Ócska ölmöl
Cim a kladóban

ELÁRVEREZIK a Kereskedelmi Csarnok épületét?

A likvidáló bizottság 6 hónap alatt sem tudott likvidálni és mandátuma meghosszabbítását kérte a törvényszéktől

(Nagyvárad). Mint ismeretes minisztertanácsi naplóval felszabták a nagyváradai Kereskedelmi Csarnokot. A törvényszék háromtagú likvidáló bizottságot nevezett ki. A bizottság elnöke Zănescu Andrei, a Banca Națională igazgatója, tagjai Jurca Paul és Bocu Eugen ügyvédek voltak. Később Zănescu lemondott és helyébe Dumitrescu Gheorghe bankigazgatót, a Kereskedelmi és Iparkamara elnökét nevezte ki a törvényszék.

A jogi személyiségek likvidálásáról szóló törvény értelmében

a likvidáló bizottság mandátuma 6 hónapig tart.

Ez a határidő június 24-én lejárt, de a likvidáló bizottság tovább működött, mert beadványban kérték mandátumaik meghosszabbítását. A törvényszék valószínűleg e hét végén, vagy a jövő hét elején dönt a beadványban.

Ha a likvidáló bizottság mandátumát meghosszabbítják, árverés következik

Beszéltünk dr. Jurca Paul ügyvéddel, a likvidáló bizottság egyik tagjával, aki a következőket mondotta:

— Ha a törvényszék helyt ad kérésünknek és a mandátumunkat meghosszabbítják,

kénytelenek leszünk az elárverezés módszeréhez folyamodni. Nemcsak a berendezést, de esetleg az ingatlan egy részét is el kell, hogy árverezzük.

A Csarnoknak ugyanis másfél-milliós bankadóssága van és az esedékes részleteket más-ként fizetni nem tudjuk. A felosztás óta nem szedünk tagdíjat. A Csarnok volt tagjai

körülbelül 350 ezer leányi tagdíjhátralékban vannak és ennek behajtása végül körülbelül 200 próbapertit tétünk folyamatba,

de eddig egyetlen esetben sem ítélte meg a bíróság a hátralékos tagdíjakat. Ha ehhez a 350 ezer lehez hozzájutnánk, mindjárt kedvezőbb helyzetünk lenne.

Szeptember elsejétől nem nyílik meg az iskola

— Az iskola a társulati kereskedelmi licem szeptemberben nem nyitja meg kapuit.

— Szeptemberig fizettük a

tanárokat, szeptemberben azonban valamennyit nyugdíjazni fogják.

Szó volt arról, hogy az iskola helyiségébe az állami kereskedelmi leány

A nemzetgazdasági minisztériumtól várják a választ az érdekeltek:

Érvényesek-e a működő, de be nem jegyzett kereskedők szerzett jogai a cégjegyzési törvény módosítása után?

A kereskedelmi érdekképviselőktől várják az érdekeltek, hogy a nemzetgazdasági miniszternél kieszközljék a kérdés tisztázását

Romániában a kereskedelem 1938 december 15. előtt szabad foglalkozás volt, amely nem volt semmiféle képesítéshez vagy gyakorlathoz kötve és azt szabadon gyakorolhatta bármely állampolgár. Volt egy cégjegyzési nyilvántartó könyv, amelyet 1931 április 10-től kezdődőleg a kereskedelmi és iparkamarák vezettek, az ebbe való bejegyzés azonban csupán a kereskedő cégének és az erre vonatkozó közelebbi adatok megjelölésére szolgált.

A kereskedői jelleget nem a bejegyzés ténye adta meg, hanem az a körülmény, hogy az illető saját nevében iparszerűen kereskedelmi ügyletekkel foglalkozott. Tehát kereskedő volt az is, aki, ha nem is volt bejegyezve, kereskedelmi ügyletekkel foglalkozott iparszerűen.

Az 1931 április 15-iki törvény értelmében, aki kereskedelmi ügyletekkel iparszerűen foglalkozott és nem jegyezte be magát, nem tiltott el a kereskedelem gyakorlásától, hanem az említett törvény 29. szakasza értelmében pénzbüntetésre ítélték és egyben a törvényszék, amely az ítéletet kiszabta, kötelezte a kereskedőt, hogy záros határidőn belül jegyeztesse be cégét. — Amennyiben a kereskedő ennek nem tett eleget, újabb súlyosabb büntetés alá esett, azonban a kereskedelem gyakorlásától nem tiltották el. — Ebből is kitűnik, hogy a kereskedelem gyakorlása nem volt a bejegyzéshez, mint jogszerző tényhez kötve.

A kereskedelem szabad és korlátlan gyakorlásának joga az 1938 december 15-én kelt cégjegyzési törvény módosítása által megszűnt. Ez a törvény azt a jogot, hogy valaki

kereskedelmet üzhessen, ahhoz a feltételhez köti, hogy a kereskedő szerezzé meg a törvény által előírt engedélyt, amelynek megszerzése bizonyos gyakorlathoz van kötve. Ezenkívül az illetékes Kereskedelmi és Iparkamara, továbbá egy különleges bizottság állapítja meg azt is, hogy van-e szükség az új cégre.

Felmerült az a kérdés, hogy azoknak a kereskedőknek, akik már 1938 december 15-e előtt kereskedelemmel foglalkoztak és azt folytatják, 1938 december 15-ike után, joguk van-e folytatni a kereskedelmet anélkül, hogy az 1938 december 15-iki törvényben előírt engedélyt (autorizációt) megszereznék és kérhetik-e, hogy az iparkamara az 1931 április 15-iki törvény alapján jegyezze be őket.

Az alkotmány 16. szakasza értelmében a törvények a szerzett jogokat respektálják. Az 1938 december 15-iki törvény 17. szakasza értelmében, a törvény a már létező kereskedőkre vonatkozóan csak annyiban nyer alkalmazást, amennyiben ezek a kereskedők már létező üzletágukat meg akarják változtatni, tehát ez a törvény is respektálja a szerzett jogokat. A törvény azonban nem világos tekintetben, hogy e szakasz azokra a kereskedőkre vonatkozik-e csupán, akik az

előző törvények hatálya alatt bejegyeztették már cégüket vagy pedig beigazolhatóság kereskedelemmel foglalkoztak anélkül, hogy bejegyzési kötelezettségüknek eleget tett volna.

Tekintettel arra, hogy a törvény 17. szakasza „létező kereskedőkről” beszél, már pedig, amint fentebb is kifejtettük, a kereskedő létezése kizárólag azon ténykörülményhez volt kötve, hogy iparszerűen kereskedelmi ügyletekkel foglalkozik saját nevében, létezőnek kell tehát tekinteni mind azokat a kereskedőket, akik a kereskedelmet gyakorolták a törvény életbeléptetésekor, tekintet nélkül arra, hogy be voltak-e jegyezve, vagy sem.

A kereskedelmi és iparkamarák ellenkező értelmű gyakorlatot követnek, viszont az érdekeltek felek tekintettel arra, hogy a törvény igen súlyos megtorlást alkalmaz azokra, akik kereskedelemmel foglalkoznak bejegyzés nélkül, nem mernek jogvitát provokálni saját konkrét ügyükből, mert attól tartanak, hogy a bíróság nem osztja a fenti véleményét s automatische a súlyos szankciókat alkalmazza.

Az érdekelt kereskedők a kereskedelmi érdekképviselőktől várják, hogy a nemzetgazdasági miniszternél a kérdés tisztázását kieszközljék.

Lelejezték a frankfurti országúti „rémet”

(Berlin.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint tegnap reggel a moabiti fegyház udvarán lelejezték Kurt Franke 20 éves német állampolgárt

aki a Frankfurt és Dietzenbach közötti országúton megtámadott és kirabolt több gépkocsin arrahaladó kereskedelmi ügynököt.

DIANA

kinccsnél többet ér!

Vasárnap ment végbe az abritusi ásatások ünnepélyes felavatása

(Bucuresti.) Ebben az évben nagy lendülettel indultak meg a régészeti ásatások, különösen a Tengerpartományban, ahol N. Ottescu királyi székfoglaló a szükséges alapokat rendelkezésre bocsátotta. A királyi székfoglaló S. Lambrinot, a Nemzeti Régészeti Múzeum igazgatóját bízta meg a caliacramgyei ásatások vezetésével, amelyek Abritus egykori római vár helyén, Camilaru és Aaptsat községek között már meg is kezdődtek.

A Rador idevonatkozó jelentése szerint az abritusi ásatások ünnepélyes felavatása vasárnap ment végbe. Abritus a pontuszi Dacia egyik legfontosabb helyőrsége volt. Magaslaton épült fel és ellenőrizte egy felől a mangaliai és silistrai utat, másfelől a kikötőket és így a romok napvilágra hozatalának szimbolikus jelentősége van, mert a római települést bizonyítja ebben a tartományban. Az avatási ünnepség több ezer főnyi közönség jelenlétében ment végbe. A szomszédos megyék lakosain kívül résztvettek az Arcvonat nemzeti gárdái, továbbá számos előkép zős és országőr alakulat. A kormány részéről Cornateanu földművelésügyi miniszter jelent meg, míg a bel- és külföldi sajtót számos újságíró képviselte. Az ünnepi beszédek Ottescu királyi székfoglaló és Lambrino múzeumi igazgató mondták, rámutatva az ásatások nagy tudományos és nemzeti jelentőségére.

Meghozták az első ítéletet az ingatlankönyvecskék törvényének áthágása címén

(Bucuresti.) Az ilfovi törvényszék tegnap első ízben alkalmazta az ingatlankönyvecskék törvénye által előírt büntetéseket. A bíróság szándékosan téves adatbevallás miatt vont a felelősségre Schubert Lajos Giulesti ucca 11. szám alatti háztulajdonost, aki egyik lakója vadházastársát törvényes feleségként tüntette fel. Az idevonatkozó törvény 7. és 3. szakasza alapján a háztulajdonost 10.000 lei pénzbüntetésre ítélték.

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piaja Mihai Viteazul 4.

Idegen állampolgárnak nem lehet falusi birtoka Romániában

(Bucuresti.) Az igazságügy-minisztérium körlevelet küldött az ország összes ügyészségeihez, amelyben elrendeli, hogy az összes ügyészségek vezessenek be vizsgálatokat és ko-

bozzák el az összes idegen állampolgárok tulajdonában levő vidéki ingatlanokat.

Mint ismeretes, az új alkotmány 27. szakasza értelmében egyetlen külföldi állampolgár

sem lehet vidéki ingatlan tulajdonosa. Ennek a rendelkezésnek az alapján az állam elko-

Gyermekek paralízis tört ki az etoni kollégiumban

Az iskola ezer tanulója orvosi megfigyelés alá helyezték

(London.) Anglia egyik leg-híresebb és legexkluzívabb iskoláját, az etoni kollégiumot váratlan eset tartja izgalomban. Az iskolaév ezen a héten fejeződött be és kedden került volna sor a jutalmak kiosztására a tanulók között, akik

nagy többségükben angliai és európai arisztokrata családok leszármazottai. Az utolsó pillanatban a kollégium két tanulója megbetegedett és az iskola orvos gyermekparalízis fennfor-gását állapította meg.

Az évzáró ünnepélyt a meg-

döbbentő felfedezés nyomán le-fújták és a kollégium ezer ta-nulója megfigyelés alá helyez-ték. Az orvosi rendelkezések értelmében a tanulók még két hétig orvosi megfigyelés alatt maradnak és csak azután kezd-hetik el vakációjukat.

Mire költsem az ötszázmilliót?

Krözusi vagyont örökölt egy belgrádi muzsik, aki nem tud mit kezdeni a sok pénzzel

(Belgrád.) Nem mindennapi szerencse érte Jurig Arbatzky belgrádi muzsikust, akit az ottani amerikai követség értesített, hogy egy Bolíviába került nagybátyjától kerekén 10 millió dollárt örökölt. A most meg halt milliomos rokont, Peter Andracevet a muzsik nem is ismerte, mert az, mint a cári hadsereg volt repülőtisztje, közvetlenül a háború után vándorolt ki Délamerikába teljesen nincstelenül, ott résztvev mint

sikeres repülő a Bolívia-Paraguay háborúban és az így szer-zett összeköttetéseket használta fel aztán hatalmas vagyona megszerzésére.

A belgrádi muzsik, aki igazán bohém léte, ha tehetségével keresett is valamit, annak azonnal a nyakára hágtott, — most nagy probléma előtt áll. Mint az öt meginterjuvált újságírónak kifejtette, aznap amugy is boldogan ébredt, — mert szokatlanul nagy össze-

ötven dinár volt a zsebében és meg volt az egész napi programja, hogy mit csináljon a pénzzel. És akkor váratlanul megjött az értesítés az ötszáz millió dináros örökségről.

— Igazán nem tudom, mit csináljak ennyi pénzzel. Ötven dinárt még tudom, hogy mire lehet elkölteni, de ötszáz milliót?

„Szegény” Jurigo Arbatzky nehezen birkózik meg a rászakadt gondokkal.

Abetz feljelentette Kerillist

(Páris.) A párisi német követség a következő közleményt adta ki:

„Több párisi lap közölt egy berlini jelentést, amely szerint Abetz német állampolgár a francia külügyminisztériumban rágalmozási panaszt nyújtott be Kerillist, az „Epoque” című francia lap igazgatója ellen. Tekintettel a több oldalról hozza érkezett kérdésekre, a né-

met követség felhatalmazott-nak érzi magát abban az irányban, hogy megerősítse: Abetz valóban benyújtott ilyen panaszt.”

Mint ismeretes, Abetz nevét a francia lapok a német propaganda szolgálatába szegődött francia újságírók körül kipat-tant botrány kapcsán szerepeltették.

Nem jött haza a felesége — öngyilkosságot kísérelt meg

(Nagybánya.) Cutitar István 27 éves nagybányai lakos össze-veszett a feleségével. Az asszony székerekre ült és elköltözött Szakállasfaluba. Tegnap a

házastársak újra összeházaszták Nagybanán. Cutitar egészen a koltói Lápos-hidig kísérelte az asszonyt, akit arra kért, térjen vissza hozzá. Cutitarné

megtagadta férje kívánságának teljesítését, aki erre elkeseredésében a Láposba vetette magát. Egy gazdálkodó utána ugrott és a partra huzta. Az elkeseredett embert behozták a nagybányai rendőrségre, — ahonnan, miután megígérte, hogy öngyilkossági szándékáról lemond — hazaengedték.

Saját termései

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban

1 liter jó asztali bor 10 Lei

3 „ vitélnél 9 Lei

Marghita Uradalom borlokatata

Oradea, Piaja Mihai Viteazul 1.

(Rúchel palota)

Lapkihordót bevezetett hely-re, lehetőleg gyakorlottat fixi-zetással és mellék jövedelem-mel felvesszünk az esti órákra. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

ELÁRVEREZIK a Kereskedelmi Csarnok épületét?

A likvidáló bizottság 6 hónap alatt sem tudott likvidálni és mandátuma meghosszabbítását kérte a törvényszéktől

(Nagyvárad). Mint ismeretes minisztertanácsi naplóval feloszlatták a nagyváradai Kereskedelmi Csarnokot. A törvényszék háromtagú likvidáló-bizottságot nevezett ki. A bizottság elnöke Zănescu Andrei, a Banca Națională igazgatója, tagjai Jurca Paul és Bocu Eugen ügyvédek voltak. Később Zănescu lemondott és helyébe Dumitrescu Gheorghe bankigazgatót, a Kereskedelmi és Iparkamara elnökét nevezte ki a törvényszék.

A jogi személyiségek likvidálásáról szóló törvény értelmében

a likvidáló bizottság mandátuma 6 hónapig tart.

Ez a határidő június 24-én lejárt, de a likvidáló bizottság tovább működött, mert beadványban kérték mandátumaik meghosszabbítását. A törvényszék valószínűleg e hét végén, vagy a jövő hét elején dönt a beadványban.

Ha a likvidáló bizottság mandátumát meghosszabbítják, árverés következik

Beszéltünk dr. Jurca Paul ügyvéddel, a likvidáló bizottság egyik tagjával, aki a következőket mondotta:

— Ha a törvényszék helyt ad kérésünknek és a mandátumunkat meghosszabbítják,

kénytelenek leszünk az elárverezés módszeréhez folyamodni. Nemcsak a berendezést, de esetleg az ingatlan egy részét is el kell, hogy árverezzük.

A Csarnoknak ugyanis másfél-milliós bankadóssága van és az esedékes részleteket más-kénti fizetni nem tudjuk. A feloszlítás óta nem szedünk tagdíjat. A Csarnok volt tagjai

körülbelül 350 ezer leányi tagdíjhátralékban vannak és ennek behajtása végéig körülbelül 200 próbapert tel-tünk folyamataiba,

de eddig egyetlen esetben sem ítélte meg a bíróság a hátralékos tagdíjakat. Ha ehhez a 350 ezer lehez hozzájutnánk, mindjárt kedvezőbb helyzetünk lenne.

Szeptember elsejétől nem nyílik meg az iskola

— Az iskola a társulati kereskedelmi licem

szeptemberben nem nyitja meg kapuit.

— Szeptemberig fizették a

tanárokat, szeptemberben azonban valamenyt nyugdíjazni fogják.

Szó volt arról, hogy az iskola helyiségébe az állami kereskedelmi leány

A nemzetgazdasági minisztériumtól várják a választ az érdekeltek:

Érvényesek-e a működő, de be nem jegyzett kereskedők szerzett jogai a cégjegyzési törvény módosítása után?

A kereskedelmi érdekképviselőktől várják az érdekeltek, hogy a nemzetgazdasági miniszternél kieszközljék a kérdés tisztázását

Romániában a kereskedelem 1938 december 15. előtt szabad foglalkozás volt, amely nem volt semmiféle képesítéshez vagy gyakorlathoz kötve és azt szabadon gyakorolhatta bármely állampolgár. Volt egy cégjegyzési nyilvántartó könyv, amelyet 1931 április 10-től kezdődőleg a kereskedelmi és iparkamarák vezettek, az ebbe való bejegyzés azonban csupán a kereskedő cégének és az erre vonatkozó közelebbi adatok megjelölésére szolgált.

A kereskedői jelleget nem a bejegyzés ténye adta meg, hanem az a körülmény, hogy az illető saját nevében iparszerűen kereskedelmi ügyletekkel foglalkozott. Tehát kereskedő volt az is, aki, ha nem is volt bejegyezve, kereskedelmi ügyletekkel foglalkozott iparszerűen.

Az 1931 április 15-iki törvény értelmében, aki kereskedelmi ügyletekkel iparszerűen foglalkozott és nem jegyezte be magát, nem tiltott el a kereskedelem gyakorlásától, hanem az említett törvény 29. szakasza értelmében pénzbüntetésre ítélték és egyben a törvényszék, amely az ítéletet kiszabta, kötelezte a kereskedőt, hogy záros határidőn belül jegyeztesse be cégét. — Amennyiben a kereskedő ennek nem tett eleget, újabb súlyosabb büntetés alá esett, azonban a kereskedelem gyakorlásától nem tiltották el. — Ebből is kitűnik, hogy a kereskedelem gyakorlása nem volt a bejegyzéshez, mint jogszerző tényhez kötve.

A kereskedelem szabad és korlátlan gyakorlásának joga az 1938 december 15-én kelt cégjegyzési törvény módosítása által megszűnt. Ez a törvény azt a jogot, hogy valaki

kereskedelmet üzhessen, ahhoz a feltételhez köti, hogy a kereskedő szerezzék meg a törvény által előírt engedélyt, amelynek megszerzése bizonyos gyakorlathoz van kötve. Ezenkívül az illetékes Kereskedelmi és Iparkamara, továbbá egy különleges bizottság állapítja meg azt is, hogy van-e szükség az új cégre.

Felmerült az a kérdés, hogy azoknak a kereskedőknek, akik már 1938 december 15-e előtt kereskedelemmel foglalkoztak és azt folytatják, 1938 december 15-ike után, joguk van-e folytatni a kereskedelmet anélkül, hogy az 1938 december 15-iki törvényben előírt engedélyt (autorizációt) megszereznék és kérhetik-e, hogy az iparkamara az 1931 április 15-iki törvény alapján jegyezze be őket.

Az alkotmány 16. szakasza értelmében a törvények a szerzett jogokat respektálják. Az 1938 december 15-ik törvény 17. szakasza értelmében, a törvény a már létező kereskedőkre vonatkozóan csak annyiban nyer alkalmazást, amennyiben ezek a kereskedők már létező üzletágukat meg akarják változtatni, tehát ez a törvény is respektálja a szerzett jogokat. A törvény azonban nem világos tekintetben, hogy e szakasz azokra a kereskedőkre vonatkozik-e csupán, akik az

előző törvények hatálya alá bejegyeztették már cégükkel vagy pedig beigazolhatóság kereskedelemmel foglalkoztak anélkül, hogy bejegyzési kötelezettségüknek eleget tett volna.

Tekintettel arra, hogy a törvény 17. szakasza „létező kereskedőkről” beszél, már pedig, amint fentebb is kifejtettük, a kereskedő létezése kizárólag azon ténykörülményhez volt kötve, hogy iparszerűen kereskedelmi ügyletekkel foglalkozik saját nevében, létezőnek kell tehát tekinteni mind azokat a kereskedőket, akik a kereskedelmet gyakorolták a törvény életbeléptetésekor, tekintet nélkül arra, hogy be voltak-e jegyezve, vagy sem.

A kereskedelmi és iparkamarák ellenkező értelmű gyakorlatot követnek, viszont az érdekeltek felek tekintettel arra, hogy a törvény igen súlyos megtorlást alkalmaz azokra, akik kereskedelemmel foglalkoznak bejegyzés nélkül, nem mernek jogvitát provokálni saját konkrét ügyükből, mert attól tartanak, hogy a bíróság nem osztja a fenti véleményét s automatice a súlyos szankciókat alkalmazza.

Az érdekelt kereskedők a kereskedelmi érdekképviselőktől várják, hogy a nemzetgazdasági miniszternél a kérdés tisztázását kieszközljék.

Lelejezték a frankfurti országos „rémet”

(Berlin.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint tegnap reggel a moabiti fegyház udvarán lelejezték Kurt Frankke 20 éves német állampolgárt

aki a Frankfurt és Dietzenbach közötti országúton megtámadott és kirabolt több gépkocsin arrahaladó kereskedelmi ügynököt.

DIANA

kinccsnél többet ér!

Vasárnap ment végbe az abritusi ásatások ünnepélyes felavatása

(Bucuresti.) Ebben az évben nagy lendülettel indultak meg a régészeti ásatások, különösen a Tengerpartományban, ahol N. Ottescu királyi székfoglaló a szükséges alapokat rendelkezésre bocsátotta. A királyi székfoglaló S. Lambrinot, a Nemzeti Régészeti Múzeum igazgatóját bízta meg a caliacramgyei ásatások vezetésével, amelyek Abritus egykori római vár helyén, Camilaru és Aaptsat községek között már meg is kezdődtek.

A Rador idevonatkozó jelentése szerint az abritusi ásatások ünnepélyes felavatása vasárnap ment végbe. Abritus a pontuszi Dacia egyik legfontosabb helyőrsége volt. Magaslaton épült fel és ellenőrizte egy felől a mangaliai és silistrai utat, másfelől a kikötőket és így a romok napvilágra hozatalának szimbolikus jelentősége van, mert a római települést bizonyítja ebben a tartományban. Az avatási ünnepség több ezer főnyi közönség jelenlétében ment végbe. A szomszédos megyék lakosain kívül résztvettek az Arcvonat nemzeti gárdái, továbbá számos előkép zős és országjáró alakulat. A kormány részéről Cornateanu földművelésügyi miniszter jelent meg, míg a bel- és külföldi sajtót számos újságíró képviselte. Az ünnepi beszédek Ottescu királyi székfoglaló és Lambrino múzeumi igazgató mondották, rámutatva az ásatások nagy tudományos és nemzeti jelentőségére.

Meghozták az első ítéletet az ingatlankönyvecskék törvényének áthágása címén

(Bucuresti.) Az ilfovi törvényszék tegnap első ízben alkalmazta az ingatlankönyvecskék törvénye által előírt büntetéseket. A bíróság szándékosan téves adatbevallás miatt vont felelősségre Schubert Lajos Giulesti ucca 11. szám alatti háztulajdonost, aki egyik lakója vadházastársát törvényes feleségként tüntette fel. Az idevonatkozó törvény 7. és 3. szakasza alapján a háztulajdonost 10.000 lei pénzbüntetésre ítélték.

Stanioal-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piaja Mihai Viteazul 4.

Idegen állampolgárnak nem lehet falusi birtoka Romániában

(Bucuresti.) Az igazságügy-minisztérium körlevelet küldött az ország összes ügyészségeihez, amelyben elrendeli, hogy az összes ügyészségek vezessenek be vizsgálatokat és ko-

bozzák el az összes idegen állampolgárok tulajdonában levő vidéki ingatlanokat.

Mint ismeretes, az új alkotmány 27. szakasza értelmében egyetlen külföldi állampolgár

sem lehet vidéki ingatlan tulajdonosa. Ennek a rendelkezésnek az alapján az állam elko-

Gyermekek paralízis tört ki az etoni kollégiumban

Az iskola ezer tanulója orvosi megfigyelés alá helyezték

(London.) Anglia egyik leg-híresebb és legexkluzívabb iskoláját, az etoni kollégiumot váratlan eset tartja izgalomban. Az iskolaév ezen a héten fejeződött be és kedden került volna sor a jutalmak kiosztására a tanulók között, akik

nagy többségükben angliai és európai arisztokrata családok leszármazottai. Az utolsó pillanatban a kollégium két tanulója megbetegedett és az iskola orvos gyermekparalízis fennfor-gását állapította meg.

Az évzáró ünnepélyt a meg-

döbbentő felfedezés nyomán lefújták és a kollégium ezer tanulója megfigyelés alá helyezték. Az orvosi rendelkezések értelmében a tanulók még két hétig orvosi megfigyelés alatt maradnak és csak azután kezdhetik el vakációjukat.

Mire költsem az ötszázmilliót?

Krózusi vagyont örökölt egy belgrádi muzsik, aki nem tud mit kezdeni a sok pénzzel

(Belgrád.) Nem mindennapi szerencse érte Jurig Arbatzky belgrádi muzsikust, akit az ottani amerikai követség értesített, hogy egy Bolíviába került nagybátyjától kerekén 10 millió dollárt örökölt. A most meg halt milliomos rokont, Peter Andracevet a muzsik nem is ismerte, mert az, mint a cári hadsereg volt repülő tisztje, közvetlenül a háború után vándorolt ki Délamerikába teljesen nincstelenül, ott résztvev mint

siker repülő a Bolívia-Paraguay háborúban és az így szerzett összeköttetéseket használta fel aztán hatalmas vagyona megszerzésére.

A belgrádi muzsik, aki igazán bohém léte, ha tehetségével keresett is valamit, annak azonnal a nyakára hágtott, — most nagy probléma előtt áll. Mint az őt meginterjuváló újságírónak kifejtette, aznap amugy is boldogan ébredt, — mert szokatlanul nagy össze-

ötven dinár volt a zsebében és meg volt az egész napi programja, hogy mit csináljon a pénzzel. És akkor váratlanul megjött az értesítés az ötszáz millió dináros örökségről.

— Igazán nem tudom, mit csináljak ennyi pénzzel. Ötven dinárt még tudom, hogy mire lehet elkölteni, de ötszáz milliót?

„Szegény” Jurigo Arbatzky nehezen bírkózik meg a rászakadt gondokkal.

Abetz feljelentette Kerillist

(Páris.) A párisi német követség a következő közleményt adta ki:

„Több párisi lap közölt egy berlini jelentést, amely szerint Abetz német állampolgár a francia külügyminisztériumban rágalmozási panaszt nyújtott be Kerillist, az „Epoque” című francia lap igazgatója ellen. Tekintettel a több oldalról hozza érkezett kérdésekre, a né-

met követség felhatalmazottnak érzi magát abban az irányban, hogy megerősítse: Abetz valóban benyújtott ilyen panaszt.”

Mint ismeretes, Abetz nevét a francia lapok a német propaganda szolgálatába szegődött francia újságírók körül kipattant botrány kapcsán szerepeltették.

Nem jött haza a felesége — öngyilkosságot kísérelt meg

(Nagybánya.) Cutitar István 27 éves nagybányai lakos összeveszett a feleségével. Az asszony székére ült és elköltözött Székésszalába. Tegnap a

házastársak újra összetalálkoztak Nagybányán. Cutitar egészen a koltói Lapos-hidig kísért az asszonyt, akit arra kért, térjen vissza hozzá. Cutitaré

megtagadta férje kívánságának teljesítését, aki erre elkeseredésében a Laposba vetette magát. Egy gazdálkodó utána ugrott és a partra huzta. Az elkeseredett embert behozták a nagybányai rendőrségre, — ahonnan, miután megígérte, hogy öngyilkossági szándékáról lemond — hazaengedték.

Saját termései

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban

1 liter jó asztali bor 10 Lei

3 „ vitélmél 9 Lei

Marghita Uradalom bortekala

Oradea, Piaja Mihai Viteazul 1.

(Rúchel palota)

Lapkihordót bevezetett helyre, lehetőleg gyakorlottat fixfzetéssel és mellék jövedelemmel felvesszünk az esti órákra. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 130

Chapman kis revolvert dugott zsebre, miután gondosan megvizsgálta. Tudta, hogy komoly veszély fenyegetheti. Derick Morley életben van és ez a tény Damokles kardjaként függött fölötté. De nincs más dolga, minthogy a folyosó bejáratát figyelje s akkor nem érheti meglepetés.

Lassan szálltak le a pincébe, mert Chapman nagy figyelemmel nézett meg minden sarkot és Richards már kissé támo-ly-gott.

Amikor leértek az első pincébe, Chapman pillanatig habozott. Először is a kőlapot vizsgálta meg, amely a villalaku elágazásoknak a bejáratát fődte. Megnyugodva fordult cinkosához.

— Lásson munkához — mondotta és lésegitette az óriást a keskeny lépcsőn. — Én itt maradok a lépcsőn, mert innen legjobban átláthatom az egész barlangot.

Richardsot nem kellett siettetni, mert a multkori szörnyű élmény fölelevenedett benne és minél gyorsabban akarta munkáját elvégezni. Hatalmas léptekkel sietett a kamrához, előráncigálta a foglyot és fenyegetően ordította fülébe az anynyiszor ismételt kérdést.

Izgalmában észre sem vette Giddens megváltozott arckifejezését és azt, hogy gyors és összszefüggő választ adott. Bár a hangja gyöngén hangzott, de eddigi révedező, majdnem esze lős állapota megszűnt.

— Hiszen már tegnap el akartam mondani — mondta sietve — de nem várta meg. A csomag Morley Driftben van, Miss Tallmadge házában, a konyhai tála-
ló alatt. Sietségemben nem találtam más rejtekhelyet.

— Miss Tallmadge házában a tála-
ló alatt — ismételte Richards s megegyezően elmondotta, mintha félne, hogy elfelejtette. Aztán visszadobta Giddens a belső kamrába és a következő pillanatban már Chapman mellett állott.

— Megvan — suttogta re-
ten. — Miss Tallmadge házában... a konyhában... a tála-
ló alatt... Nem lesz nehéz...
Negyvenezer font...

Örömben csapkodni kezdte főnöke vállát és nagyokat nevetett — De ezuttal másként csztozunk. A felét kapom... hiszen nekem köszönhető, hogy egyáltalában megtudtuk a rejtekhelyet... érti?

Az óriás hangja fenyegetővé vált, amikor látta, hogy Chapman merev arccal néz a semmi-
be. Hanyagul lefejtette karjára Richards kezét és a folyosó bejáratát állandóan szemmel tartva, elindult fölfelé.

(Folyt. köv.)

SPORT

Tovább bonyolódik a Gloria CFR-Mures botrány ügye

A galatii csapat tagadja a megvesztegetés vádját, a Mures viszont bemutatta a szövetségnek azt a 33 darab fél ötszázleles bankjegyet, melyet a megvesztegetett Várday kapusnál találtak. A másik 33 darab félbankjegyet most kapta volna meg. Várday egyébként bevallotta, hogy készpénzben 10 ezer leit már kifizettek neki. A romániai labdarugósport

legnagyobb eddigi botránya még sok érdekes fejleményt hozhat.

A Mures vezetősége ugyanis tegnapi elnökségi ülésén egy évre felfüggesztette Dascalu Arion nevű játékosának játék jogát, mert bebizonyosodott róla, hogy tudott Várday kapus megvesztegetéséről és ezt nem jelentette a Mures vezetőségének.

Cramm ~ Románia teniszbajnokságain

Cramm — a volt német teniszbajnok jelenleg svéd állampolgár — levélben jelentette be, hogy szívesen indulna Bucurestiben, Románia nemzetközi teniszbajnokságain. — Cramm, aki második is volt Wimbledonban, már meg is kapta a román teniszszövetség meghívóját. Cramm, mint ismeretes, hosszabb idő gyűjtőtáborban volt, majd kegyelmet kapott, kivándorolt és a tenniszrajongó Gusztáv svéd király jóvoltából azonnal megkapta a svéd állampolgárságot. Cramm azonban a Davis Cupban azonban csak három év múlva képviselheti Svédországot. Bucurestii szereplése kétségtelenül nagy eseménye lesz az évnek.

AMTE GLORIA füzió

Az aradi sport is sulyos válságon megy keresztül. A Glo-

ria kiesett az A-divízióból, az AMTE pedig anyagilag nem bírja tovább a küzdelmet. Az aradi csapatok most fúzióval akarják megoldani a válságot. A két csapat fúziójából megalakulna az FC Arad. Ezenkívül ugy az AMTE, mint a Gloria fennmaradnának és a disztriktben folytatnák működésüket.

Ploestiben is baj van

A ploestii Tricolor a legsúlyosabb zavarokkal küzd. — A drága pénzért megvásárolt játékosok nem tették meg a kötelességüket és a csapat kiesett. Az elnök lemondott, a csapat vezetőség nélkül maradt. A Tricolor szélnek eresztte az ország minden részéből összevásárolt játékosokat. A játékosok a legnagyobb bizonytalanságban várják a jövőt.

Kémkedési perekben hozott ítéleteket a katonai fővényszé

A kolozsvári katonai törvény-
szék 5-ös büntető tanácsa, Anitei Vasile hadbíró alezredes elnökletével, tegnap zárt tárgyaláson több hazaárulási perrel foglalkozott. A tárgyalás eredményeként Kustyi Leont és Morar Ioan munkást — ez utóbbit távollétében — egyenként

30—30 évi kényszermunkára ítélte el. Ugyancsak távollétében 25 esztendei kényszermunkát kapott Radu Florian továbbsszolgáló altiszt. Lőrinczi Mihály kárpátaljai 19 éves fiatalembert pedig kémkedés címén 10 évi kényszermunkával sújtották.

Rádió műsor

SZOMBAT.

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, hira-
dó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhira-
dó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Ország-

őrök órája. 19.15 Időjelzés. — 19.17 Énekszámok. 20 Időjelzés 20.15 Hanglemez. 20.35 Román dalok. 21 A rádió postája. 21.15 Tánclemez. 22 Hírek. 22.15 Hanglemez. 22.45 Jean Moscopol énekel. 23 Hírek. — 23.15 Vendéglői zene. 23.45 Hírek francia és angol nyelven. BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Sallak Pál énekel. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Hangle-

mezek. 15.30 Hírek. 17.15 Mese 17.45 Időjelzés. 18.10 Regőshangverseny. 18.40 A rádió postája. 19.10 Jazz. 19.45 Csevgés. 20.15 Hírek. 20.25 Hanglemez. 21 Helyszini közvetítés a nagyvásártelepről. 21.30 Daljáték. 22.40 Hírek. 23.50 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05 Hírek.

Apróhirdetések

ALLAS

Masamódlányokat magas fizetéssel augusztus 15-re állandó munkára felvesz König kalapszalón.

Fiatal munkásleány könnyű munkára felvétetik. Cim a kiadóban. 3404

Megbízható fiatal minden szobaleány felvétetik. Silberman József, Calea Victoria 9. 3403

Szabósegédek és kézileányok férfi konfekcióra felvétetnek. Szabó, Piața Capelei 5. 3402

Ügyes kifutófiu felvétetik. Newyork szálloda Str. Dr. Aurel Lazar 4. 3417

VETEL-ELADAS

Teljesen jó állapotban levő mély sötétkek gyermekkosci eladó. Alea Romai 2. III. emelet, ajtó 16. 3405

Megvételre kerestetik 2 drb. mangalica tenyészkan. Ajánlatok Bors, községháza küldendők. 3377

Egy jó állapotban levő fekete öltöny eladó. Nyulas, Cheiul Veneția 81. 3318

KÜLÖNFELE

Terhes női vizeletel

I-tól VII-ik hónapig literenként 10 leiert **veszünk.** Háztól elszállítjuk. — Érdeklődni Rimanóczy-uca 8. sz Laboratorium.

Disznótóros vacsora szombat este, cigányzene, reggelig nyitva Ágostonnál, Ferke-féle vendéglőben, Kommandáns-ret — Mindenki ott legyen. 3406

Elveszett, másra nem bír fontossággal, többféle hivatalos irás a piac környékén. Megtalálójá jutalmat kap a kiadóhivatalban. 3409

Patcaș Ana névre cseléd-könyv találtatott. Igazolt tulajdonos átveheti a kiadóban. 3408

Elveszett Lőrincz Zsigmond katonai livret. Megtaláló adja Vasile Conta 10. alá, jutalomban részesül. 3407

Borotvák, ollók élesítését vállalom garancia mellett. Motilor 37. Halász. (Nilgesz-telep.) 3395

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA